

BELINȚ

Sediul consiliului local: Belinț nr. 147,
telefon 0256/327126

Coordonate:

45°45'10" lat. N;
21°45'57" long. E;

Repere istorice:

-1369 - localitatea **Belenche** este atestată documentar ca proprietate a familiei **Beșan**;
-1482 - apare denumirea de **Belincz**;
-1488 - este amintit satul **Babșa** (Babșa de Jos, Babșa de Sus și Mal);

-1554 - într-un registru otoman așezarea **Belencz** este consemnată cu 34 case;

-1786 - este întemeiat cătunul **Darva** (azi, o stradă din Belinț) de către românii dizlocați din Darova de coloniștii germani și unguri;

-20 februarie 1824 - s-a născut la Chizătău **C-tin Rădulescu**, inginer șef al Timișoarei (1847), primar al Lugojului (d.1895);

-12 septembrie 1842 - se naște la Chizătău **Nicolae Coșariu**, jurist, ziarist, proprietar al publicației „Gazeta poporului”, (d.1903);

-1896 - prima mărturie despre existența echipei de teatru din Belinț;

-1909 - la Belinț au loc primele lucrări de selecție la grâu;

-1.12.1918 - protopopul **Gherasim Sârbu** conduce la Alba Iulia delegația belințeană mandatată să voteze unirea Banatului cu România;

-13 februarie 1922 - se naște la Belinț actorul **Horia Căciulescu** (d.24.12.1989);

-1933 - ia ființă asociația sportivă „Avântul”;
-2.09.1934 - **Dimitrie Gusti** vizitează Belințul și donează bani unor țărani nevoiași;

-1936 - Belințul avea 563 de case, școală primară, școală de economie casnică, cor mixt (din 1885), fanfară, casă națională;

-23 aprilie 1943 - se naște la Belinț **Simion Dănilă**, lingvist, traducător, istoric literar;

-19 februarie 1954 - se naște la Belinț **Constantin Tîrziu**, preot la biserica „Sfinții Arhangheli Mihail, Gavriil și Rafail” din Paris;
-1962-1973 - funcționează la Belinț un liceu teoretic;

-2.09.2001 - la Chizătău sunt sărbătoriți 150 de ani de la înființarea Corului Plugarilor;

-2002 - comuna Belinț avea 2 842 de locuitori;

-este înființat ansamblul de dansuri “**Hora Belințului**”;

-10.2009 - apare primul număr al revistei “**Ferestre belințene**”;

-2010 - are loc prima ediție a Festivalului Internațional de Folclor „**Tradiții belințene**”;

-2011 - peste 200 de persoane sunt despă-

gubite de stat ca urmare a expropriierilor legate de autostrada Timișoara-Lugoj;

-turla bisericii din satul Gruni, lovită de trăsnet, este reparată prin contribuția voluntară a enoriașilor;

-10.07.2011 - a fost dezvelit bustul din bronz al compozitorului **Sabin V. Drăgoi**;

-2013 - belințanul **Ioan Jivu** cultivă legume bio și furnizează produse naturale la peste 100 de familii;

-2012-2013 este finalizată baza sportivă în Belinț;

-2012 - este finalizată alimentarea cu apă potabilă în satul Gruni;

2013 - este modernizat parțial drumul dintre centrul de comună și satul Gruni;

Populația stabilă la 1 ianuarie 2012 - total = 2 789 persoane, din care:

- masculin = 1 335 persoane

- feminin = 1454 persoane

Numărul locuințelor la 1 ianuarie 2013 = 1 380

Sate componente: Belinț, Babșa (1489, Babșa de Jos, Babșa de Sus și Mal), Chizătău (1359 - Kyziktew „Tăul Mic”), Gruni (1453, Grwn);

Instituții școlare: Școală gimnazială: Belinț; Grădinițe: Belinț, Chizătău, Babșa-Gruni;

Instituții sanitare: Cabinete medicale: Belinț și Chizătău; Farmacii umane: Belinț și Chizătău; Cabinete sanitar-veterinare: Belinț și Chizătău;

Instituții culturale: Cămine culturale: Belinț, Babșa, Gruni și Chizătău; Muzeu: Belinț; Bibliotecă: Belinț (1960);

Baze sportive: Sală de sport: Belinț;

Biserici: Ortodoxe: Belinț (1797-1798), Chizătău, Gruni și Babșa; Pentecostale: Belinț și Chizătău; Baptistă: Gruni;

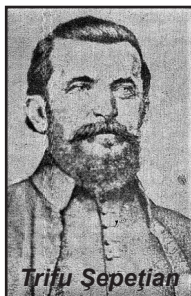
Ruga și alte manifestări culturale: Belinț (Sfintele Paști), Babșa (Rusalii), Chizătău și Gruni (8-9 septembrie); Zilele Belințene (august);

Cetățeni de onoare: Albin Felbermaier, Liviu Lipovan, Ioan Savu, Ioan Bot, C-tin Gruescu, C-tin Tufan Stan, C-tin Târziu.

BELINȚ

„BREDICENII
CHIZĂȚĂULUI“

Corul din Chizătău (foto, 1982, la serbările ASTREI, Sibiu) s-a format în anul 1840 pe lângă biserica ortodoxă română din localitate. A început să fie cunoscut în tot Banatul

Trifu Șepețian

mai ales după anul 1857 și, în scurt timp, devine adevărat model pentru paorii iubitori de frumos, astfel înființându-se coruri și fanfare în majoritatea așezărilor bănățene.

Fondator și primul dirijor al corului a fost preotul paroh **Trifu Șepețian**. Misiunea lui culturală a fost continuată de Ioniță Șepețian, care studiasse la Budapesta, acolo unde a susținut și concerte ca violonist. Un alt membru al acestei familii (numită de unii „Brediceni Chizătăului”), preotul Lucian Șepețian, a organizat după anul 1880, în fiecare iarnă, la Chizătău, cursuri pentru dirijorii de coruri paorești. Absolvenții cursurilor au întemeiat, la rândul lor, alte coruri și au pregătit alți dirijori din rândul sătenilor cu talent muzical.

În anul 1882, la Chizătău au fost invitate numeroase formațiuni corale din Banat. iar

invitat de onoare a fost cunoscutul compozitor și violonist bucovinean **Ciprian Porumbescu**. Acesta a rămas atât de impresionat de felul în care s-au prezentat societățile corale bănățene încât remarca într-o scrisoare trimisă surorii sale: **“Corurile premiate sunt atât de minunate, încât societatea noastră de cântare din Brașov, îi, față de ele, nișca întreagă. Și acestea is societăți curat țărănești, instruite și dirijate. Te uital cu emoție la marțialele chipuri, care cu notele în mână urcau și se așezau în semicerc, pe când dirigantul ce sta în mijlocul lor dădea cu mâna măsura, cu acea mâna pe care noi o știm că poate să poarte doar plugul**

și toporul”.

În anul 1906, corul din Chizătău se face cunoscut și în România, participând la sărbătoarea națională de la București desfășurată la Arenele Romane, prilejuită de împlinirea a 40 de ani de domnie a regelui Carol I. Corul paorilor din Chizătău a fost unul dintre fondatorii Asociației Corurilor și Fanfarelor din Banat, condusă de compozitorii și pedagogii bănățeni **Ion Vidu și Iosif Velceanu**. La „Serbarea cântecului românesc” desfășurată în 1924, la Timișoara, coriștii din Chizătău au impresionat publicul aflat în sală.

În decembrie 2001, corul din Chizătău a concertat în sala de ceremonii a Rathausului (Primăria) din Viena, în cadrul unei manifestări internaționale. În anul 2010, corul din Chizătău, cel mai vechi cor țărănesc din România, a împlinit 170 de ani de existență.

PORTDRAPELUL DIMITRIE LĂZĂREL - LĂZĂRESCU

În primăvara anului 1917, la Darnița, lângă Kiev, se constituie prima unitate românească de voluntari, aproape numai din prizonieri bănățeni: Compania 1, Batalionul 1. Portdrapel este belințeanul Dimitrie Lăzărel - Lăzărescu, devenit erou literar într-o carte a scriitorului bănățean originar din Vermeș, Cassian R. Munteanu. După ce a trecut prin focul marilor bătălii de la Mărășești, Muncelu și Panciu, steagul lui Dimitrie Lăzărel - Lăzărescu este donat bisericii din comună, apoi ajunge la Muzeul Banatului din Timișoara.

BELINȚ

HORIA CĂCIULESCU

ACTORUL EROU AL REVOLUȚIEI

Horia Căciulescu s-a născut la 13 februarie 1922, la Belinț. A fost un mare actor de comedie și printre primii actori români de film de după cel de-al doilea război mondial. A activat la Teatrul de Revistă „Constantin Tănase”. A fost deținut politic la Canalul Dunăre - Marea Neagră. A murit împușcat în 24 decembrie 1989 la București. Se afla la volanul autoturismului său când a fost lovit de gloanțe în zona capului, în urma unei erori a unor soldați infanteriști. Focul asupra mașinii a fost executat de către doi militari în termen: fruntașul Ionel Silea și soldatul Petre Ghiță, comandați de locotenentul major Emil Pană de la UM 01395 București. Horia Căciulescu a fost înmormântat la Cimitirul Eroilor din București. Filmografia artistului este

impresionantă: „Toate pânzele sus!” (1978), „Tufa de Venetia” (1976); „Comedie fantastică” (1974), „Sentința” (1970); „Corigența domnului profesor” (1967); „Titanic vals” (1963); „S-a furat o bombă” (1961); „Telegrame” (1959); „O poveste obișnuită... o poveste ca în basme” (1958); „D-ale carnavalului” (1958); „Pe răspunderea mea” (1955); „Și Ilie face sport” (1954). A fost unul dintre cei mai apreciați interpreți ai Teatrului Radiofonic, la microfonul căruia a putut fi auzit în piesele „Bolnava prefăcută”, „Cafeneaua anului 1900”, „Călătorului îi șade bine cu drumul”, „Moș Teacă și epizootia”, „Nasul”, „Nunta lui Figaro” sau „Un scos din pepeni”. În anul 1968 Consiliul de Stat al României, prin Decretul nr. 797/1968, i-a conferit lui Horia Căciulescu ordinul și medalia Meritul Cultural clasa I.

Horia Căciulescu
în serialul TV „Toate pânzele sus!”

OBIECTIVE TURISTICE

Belințenii se mândresc cu casele memoriale Gherasim Sîrbu (nr. 431) și Damaschin Carabaț (nr. 621), iar cei din Chizătău cu cele ale Șepețienilor (nr. 272) și Răduleștilor (nr. 347), case care și-au păstrat structura lor originală. Printre obiectivele turistice din comună trebuie amintit Muzeul de Istorie al școlii din Belinț și Muzeul Mineralogic al Banatului de câmpie. Teritoriul comunei este străbătut de râurile Bega și Timiș, care permit practicarea pescuitului sportiv, iar în marginea satelor Chizătău și Gruni s-au format plaje, locuri frecventate vara de oameni. În curtea școlii din Belinț se înalță doi copaci vechi, din secolul al XIX-lea. În localitățile comunei sunt monumente ale eroilor căzuți pentru apărarea patriei în cele două războaie mondiale. Lista monumentelor istorice din județ Timiș consemnează Biserica „Învierea Domnului” din Belinț, ca și Biserica „Nașterea Maicii Domnului” și Casa de la nr. 82 din Chizătău.

GOSPODĂRIA IRMEI

În anul 1972, Muzeul Satului Bănățean achiziționează de la **Takács Irma** din comuna Babșa gospodăria aflată la numărul de casă 75. Gospodăria a fost transferată la muzeu, respectându-se aspectul ei inițial, tipic pentru coloniștii maghiari din Banat, cu grajdul pentru vite aflat sub același acoperiș cu casa, cu un soclu de mică înălțime făcut din bazalt, cu scheletul din bârne de stejar peste care s-au bătut scânduri de brad. Acoperișul este în două pante cu șarpantă din lemn de brad fasonat industrial și cu învelitoarea din țiglă - solzi. Gospodăria maghiară din Colonia Babșa a fost datată în anul 1903, meșterii care au înălțat-o fiind șvabi din localitatea Darova. Între 1903-1906 au venit în satul Babșa coloniștii maghiari din Ungaria de Nord și din sudul Slovaciei. Dorința autorităților de la Budapesta era aceea de a penetra cu maghiari patruleterul Timișoara-Lugoj-Făget-Lipova, format în mod compact din sate românești. Din cele 55 de case construite în primul deceniu al secolului XX, la Babșa mai sunt locuite azi doar câteva, majoritatea băștinașilor stabilindu-se la Lugoj sau Timișoara.

BELINȚ

TRADUCĂTORUL LUI NIETZSCHE

În 23 aprilie 1943 se naște la Belinț **Simion Dănilă** (foto), traducător, istoric literar și lingvist. Urmează cursurile școlii din Belinț (1950-1957), apoi liceul "Coriolan Brediceanu" din Lugoj (1957-1961). Absolvă Facultatea de Filologie, secția română-germană din cadrul Universității din Timișoara (1961-1966). A predat limba germană la liceul din Belinț, (1966-1973), apoi la școala generală din sat (1974-2000).

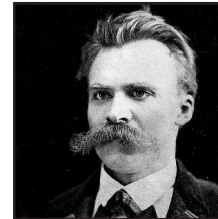
Colaborări la „Analele Banatului”, „Astra”, „Cercetări de lingvistică”, „Contemporanul”, „Echinox”, „Familia”, „Lucefărul”, „Limba română”, „Limbă și literatură”, „Orizont”, „Neue Banater Zeitung”, „Orient Latin”, „Reflex” etc. Traduce volumele: **Friedrich Nietzsche**, „Poezii”, 1980; **Frank Wedekind**, „Teatru”, 1982; **Andrei A. Lillin**, „Vânzătorul de măști”, 1991; „**Friedrich Nietzsche**, Știința voioasă”, 1994; „**Wanderers Nachtlied/Cântecul nocturn al călătorului. Antologie de lirică germană**”, 1996; **Friedrich Nietzsche**, „**Opere complete**”, ediție critică în 15 volume, 1998-2005; **Peter Jung**, „**Du meine Heimat, mein Banat! Gedichte/ O, vatra mea, o drag Banat! - Poezii**”, în colaborare cu **Nikolaus Horn**, 2001, „**Sub fascinația lingvisticii**”, 2012.

Intervieat în urmă cu câțiva ani de publicistul **Elvis Petrișor Dobrescu** cum e să-l traduci pe Nietzsche, dacă e o muncă titanică, cumva, Simion Dănilă i-a răspuns cu sinceritate: „**Aș spune că e un adevărat infern. Când am început să traduc, prin contract, cu Editura Hestia, realizasem performanța de a traduce cinci pagini pe zi. (...) Traducând, mergând din carte-n carte, te pregătești și pentru aceste opere mai dificile de tradus. Mai mult, Nietzsche este greu de tradus fiindcă e un creator de limbă. Întâlnesc cuvinte pe care dicționarele uzuale ale limbii germane nu le înregistrează.**”

Simion Dănilă a realizat antologiile: „**Niciodată toamna nu fu mai frumoasă**”, 1978; „**Când un pion aleargă și se topește-n beznă**”, antologie a poeziei românești inspirate de jocul de șah, apărută în almanahul „**Literatura și jocurile minții. Planeta Șah**”, 1986 și 1988; „**Prefețe, postfețe: Artur Schnitzler, Drum deschis**”, 1986; **Ștefan Pătruș, Ioan Fărcaș**, „**La givan**”, 1995. Este membru al Uniunii Scriitorilor din România. A obținut Premiul Filialei din Timișoara a U.S.R. (1998, pentru traducerea volumului I - Poezia - din „**Opere complete**” de Friedrich Nietzsche) și Premiul Filialei Timișoara a Uniunii Scriitorilor din România (2004).

CASA NAȚIONALĂ

Casa Națională din satul Babșa a fost construită la începutul secolului XX. Casa are fundația și soclul din bazalt, scheletul din lemn de gorun între care s-a zidit cu cărămidă crudă (văiu-gă). La început acoperișul a fost din șindrilă, apoi casa a fost acoperită cu țiglă profilată. Fațada principală are o prispă pe stâlpi de stejar sculptați, de unde se intră în biblioteca sătească și în balconul oficialităților, aflat în sala de spectacole. Sala festivă este și azi funcțională, are o scenă (bină) relativ încăpătoare și poate găzdui peste 150 de spectatori. Tavanul sălii este boltit, realizat din împletitură de nuiele de răchită tencuită. Fațada principală este decorată cu inscripția: „**VIRTUS ROMANA REDIVIVA - CASA NAȚIONALĂ**” (o vreme a stat scris „Înainte bravi plugari. Virtus romana rediviva- Casa Națională”). Casa se termină cu un turn nu foarte înalt, având în vârf o liră, însemnul societăților culturale din Banat. Alături de Casa Națională din Babșa a fost construită o scenă în aer liber, unde se desfășoară (duminica, conform tradiției rurale) spectacole artistice. Și tot pe fațada Casei Naționale, o placă de marmură amintește de faptul că în anul 2003 s-au împlinit 120 de ani de când bănățean neîntrerupt al **Corului plugarilor din Babșa**.

Friedrich NIETZSCHE,
filosoful care l-a
fascinat pe
dascălul belințean
Simion Dănilă

